

TORSDAG 31 JULI. NR 31/2014

Att ge tro i arv

Sidan 8

Livlig debatt om Petrus församling

Sidan 15

Baka bröd av din zucchini

Sidan 7

Kristen närvaror hotad i Irak

Iraks kristna förföljs av gruppen Islamiska Staten. Konvertera, fly eller dö är det ultimatum som ges.

Sidan 4

Regnbågen i Jakobstad

Sidan 5

Det finns ingen synd på kinesiska

Sidan 10

Justinus finns på svenska

Sidan 6

Öppnar psalmen för Gud?

Sidan 15

Buren av barnatron

Sidan 2

LEDARE PATRIK HAGMAN

Älska din fiende som debatteknik

KP ÄRKEBISKOP Kari Mäkinens tal på Finlandsarenan i Björneborg har fått stor uppmärksamhet för den ursäkt till de homosexuella han framförde. Det är både begripligt och viktigt, men Mäkinen lyfte fram detta som ett exempel för att göra en mera grundläggande poäng kring offentligt samtal: att det är först när vi blir medvetna om våra egna blinda fläckar som samtalet verkligen kan gå vidare.

Merparten av den offentliga diskussionen, både i kyrka och samhälle, handlar snarare om det motsatta – att peka ut motståndarens blinda fläckar. Och ännu mera, att skyla över den egna okunskapen med olika retoriska knep.

JESU ORD om bjälken och flisan, som Mäkinen utgår från, är inte det enda relevanta bibelordet när det gäller offentlig diskussion. Ett annat, lite mera utmanande Jesusord, är "Älska din fiende". Vad kunde det betyda att älska sin fiende i en offentlig debatt?

VÄLDIGT MYCKET handlar det om ärlighet. Att inte ge en skev beskrivning av vad motståndaren står för, att inte vara selektiv med fakta, att inte generalisera på ett öarligt sätt. Det är sådant, mer än de egentliga meningsskiljaktigheterna, som skapar missämja och polariserar debatten.

På ett djupare plan handlar det om vad man tänker sig syftet vara med att debattera. Som de flesta vet händer det sällan att någon som resulterat av en debatt ändrar åsikt. Allt för ofta handlar den offentliga debatten mer om att skada motståndaren eller själv samla poäng. Ingetdera är förenligt med att älska sin fiende.

DET MAN kan hoppas nå, om man gjort kärleken till sin fiende som huvudmål för diskussionen, är en bättre relation, där det är möjligt att föra samtalet till en djupare nivå. Ibland kan det leda till att man verkligen närmar sig varandra, också i fråga om åsikt, men det är inte alls säkert. För att det ska vara möjligt krävs att man är ärlig, inte bara om det man debatterar, utan också om vem man är. Att likt Mäkinen be om förlåtelse är därför mera än ett retoriskt grepp, det är en förutsättning för att sådan diskussion ska vara möjlig.

DET FINNS en rätt farlig romantisk dröm om att all fiendskap, alla åsiktskillnader, smälter bort när man lär sig se den andras synpunkt. Det är inte alls sant, och inte heller nödvändigt. Det är inte alls säkert att det är möjligt för, till exempel, Israeler och palestinier, eller konservativa och liberala kristna, att nå total samsyn. Det är inte heller nödvändigt.

Det som behövs är människor som kan hantera att människor är annorlunda utan att det leder till våld, hat och lögn. Att se bjälken i sitt eget öga är en god början på den vägen.

"Det som behövs är människor som kan hantera att människor är annorlunda utan att det leder till våld, hat och lögn."

PROFILEN: TOM SONNTAG

"Det har gett mening åt mitt liv att vara annorlunda."

Musiken får mig att flyga

Han har varit sjukpensionerad sedan unga år men trots att muskeldystrofin långsamt bryter ner hans kropp har Tom Sonntag funnit ett sätt att vara nöjd med livet. Hans passion för musik har hjälpt honom att fokusera på annat än de fysiska begränsningarna.

TEXT OCH FOTO: MICHAELA ROSENBACK

– Med handen på hjärtat kan jag säga att jag aldrig varit ledsen över att just jag har drabbats av den här sjukdomen. Jag känner att jag har haft en uppgift: att bevisa att det är okej att leva med ett handikapp och att man kan vara lycklig ändå.

Träden nästan omsluter Tom Sonntag där han sitter vid sin lilla stuga i en av Ingås skogar. Vanligtvis är han bosatt i Köpenhamn men tillbringar gärna en del av sommaren nära sitt barndomshem i Ingå där föräldrarna ännu bor kvar. Här har han sprungit över gräsmattorna och busat med sina gräskon otaliga gånger. Numera sitter Tom Sonntag i rullstol på grund av sjukdomen muskeldystrofi som han diagnostiserades med när han var nio år gammal. Sjukdomen begränsar hans fysiska ork men den hindrar honom inte från att njuta av naturens skönhet.

Mäktiga grenar välver sig över den lilla gråa stugan och får den att se ännu mindre ut än vad den är. Fåglarna kvittrar. En fluga surrar förbi och sedan blir det tyst. Naturen har alltid inspirerat Tom Sonntag när han skapar det som för honom är en självklar del av livet, musik.

– Musiken är för mig ett språk som är kraftigare än ord. Musiken är abstrakt och där finns stämningar som man inte kan förklara med ord. Om man kombinerar vissa klanger och toner som blir magiska uppstår det en känsla som är större än jag själv. Fast jag sitter i rullstol kan jag via musikens språk plötsligt gå, klättra eller flyga.

Tom Sonntag har haft musiken med sig sedan barnsben. Med en pappa som spelar flera instrument lärde han sig

som sexåring att spela elorgel. Sedan dess har det blivit dansorkestrar, pop- och rockband, duoprojekt, en egen studio i Köpenhamn, fyra skivor och konserter ungefär en gång i månaden. Till Danmark kom han på 1980-talet som utbyteselev från Lärkkulla i Karis. Pulsen och möjligheterna till ett rikt kulturellt liv gjorde att han stannade kvar.

– Nu har jag bott 27 år i Danmark. Att flytta dit var att starta från början och det var väldigt hälsosamt med tanke på min personliga utveckling och kreativitet.

Tom Sonntag beskriver Köpenhamn som en metropoli i Nordeuropa, en plats där idéer och experiment är möjliga att förverkliga.

– I Danmark är man inte rädd för att ta kontakt med folk på gatan, så som man är i Finland. De är mer öppna. Fast de var ännu mer öppna när jag flyttade dit. Nu har kritiken vuxit, speciellt mot invandrare. Jag tror att folk är rädda för att mista sin egen bekvämlighet och rikedom. Egoismen har blivit större överlag i vårt samhälle.

En barnatro att luta sig mot

Tom Sonntags stuga ligger en bit upp i skogen och för att komma dit måste man ta sig fram på en ramp av trä. Rampen är byggd för att rullstolen ska vara enklare att manövrera. När Tom Sonntag fick diagnosen som nioåring förstod han inte vad det skulle komma att innebära.

– Det var bara föräldrarna som visste vilken utvecklingen skulle bli och det var kanske lika så bra. Jag har alltid ansett att det inte är någon idé att veta så mycket om framtiden. Det är lättare att förhålla sig till något som man inte

vet. Jag tar en dag i taget och lever i nuet. Det ligger en stor hemlighet i det att man kan vara nöjd med det man har.

Det är också budskapet om förnöjsamhet som Tom Sonntag gärna vill dela med sig av till sina medmänniskor.

– Jag vill sprida budskapet om att vara nöjd genom att visa att jag själv är det. Inte så mycket genom ord utan genom att visa livsglädje och sprida glädje genom konst och kreativitet.

Kanske är det delvis Tom Sonntags tro på Gud som hjälpt honom att finna det orubbliga lugn han utstrålar.

– Jag har alltid haft en barnatro som följt mig. Jag vet inte varifrån den kommer men jag ser den som en gåva från ovan. Min tro har alltid varit ordentligt planterad, jag har båda fötterna på jorden. Min tro har också bevisat att den mentala andliga styrkan är starkare än den fysiska verkligheten.

Musik som utmanar

När Tom Sonntag inte skapar egen musik lyssnar han gärna på andras verk. Den estniska kompositören Arvo Pärt är en favorit.

– Jag gillar modern klassisk musik och rytmisk jazz. Jag tycker inte om att lyssna på musik som är förutsägbar. Det är inget fel på sådan musik men den utmanar mig inte på det sätt jag vill.

Han inspireras av andra musiker men också av till exempel en trädstam i skogen eller en människa han möter, om så bara för ett flyktigt ögonblick. För att orka spela så mycket som han vill har Tom Sonntag hittat på en, vad han kallar för, pianomekanism.

– Det är trädor som hänger ner från taket med en läderrem i ändorna där jag kan vila händerna. Annars skulle jag bli så trött i nacken.

Sjukdomen tröttar ut honom och vid varje rörelse använder han ungefär tio gånger mer energi än en frisk människa. Ska han dricka ett glas vatten lyfter han det med båda händerna. Men även om de fysiska hindren finns där så är det just begränsningarna som format Tom Sonntag till den person han är i dag.

– Det har gett mening åt mitt liv att vara annorlunda.

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6322

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout:
Nico Öfverström
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Michaela Rosenback

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämnas in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumerations@kyrkpressen.fi

Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

NÄR TOM Sonntag komponerar musik inspireras han ofta av naturen.

TOM SONNTAG

FÖDD 1965 I INGÅ. GICK I FOLKSKOLA I INGÅ OCH HANDELSLÄROVERK I EKENÄS.

BOR I DANMARK SEDAN 27 ÅR TILLBAKA OCH SYSSLAR AKTIVT MED MUSIK

HAR KONCERT I INGÅ KYRKA DEN 13.8, HANGÖ KYRKA 15.8 OCH KARIS KYRKA 17.8.

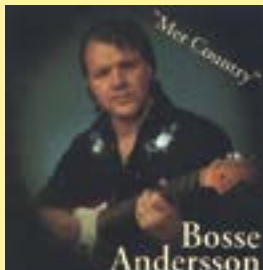
Sänd in din beställning till
Sven-Erik Syrén's förlag,
Norrjärdsvägen 44, 66640 Maxmo
tfn. 06-345 0190, 050-301 6598,
sven-erik.s@hotmail.com

Namn: _____
Adress: _____
Tel: _____
Postförskottsavgift tillkommer

Följande Cd skivor för endast 9,90€ /st.

Skyddad i Guds hand
14 sånger

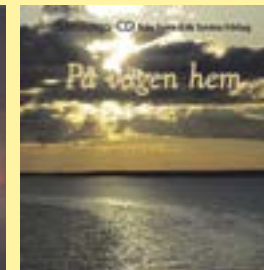
Mer Country
10 sånger

Tro, Hopp & Kärlek
14 sånger

Till himmelen jag går
10 sånger

På vägen hem
14 sånger

HUNDRTALS KRISTNA i Irak demonstrerar mot den extrema islamistiska gruppen Islamiska staten. Gruppens framfart har förvärrat situationen för många kristna som tvingats fly sina hem. FOTO: LEHTIKUVA/REUTERS/AZAD LASHKARI.

Kristna i Irak flyr sina hem

IRAK. De kristna i den irakiska staden Mosul tvingades göra följande val: konvertera till islam, fly, betala en extraskatt eller dö.

TEXT: SVANTE LUNGGREN

Den extrema islamistiska gruppen Islamiska Staten (IS, tidigare Islamiska Staten i Irak och Syrien, ISIS) har tagit makten över stora delar av Syrien och Irak och utropat ett kalifat. Det får kristna, shiiter och moderata sunniter betala ett högt pris för. Gruppens framfart är brutal; den har bland annat blivit känd för att ha korsfäst folk.

De kristna i Irak är till största delen etniska assyrier och utgör därmed landets ursprungsbefolkning. Deras kristendom går tillbaka till apostlarnas tid och i landet finns kloster som grundades på 300-talet. Sedan Saddam Hussein störtades år 2003 har deras situation blivit allt svårare då kyrkor bombats och kristna terroriserats. Allt detta har lett till en omfattande flykt till utlandet. Från att ha varit omkring en

De kristna i väst är mycket svaga. Det finns goda kristna där som stöder oss i bön och ekonomiskt. Men deras inflytande är litet. Överlag gör västvärlden ingenting.
Ärkebiskop Sako

miljon är de kristna i dag inte fler än kanske 200 000–300 000. Och deras flykt från landet fortsätter.

Konvertera, fly eller dö

I juni erövrade Islamiska Staten Iraks näst största stad, Mosul. År 2003 fanns det omkring 35 000 kristna i staden. Nu var endast några tusen kvar och de flesta flydde genast.

– För första gången på 1 600 år hölls det ingen mässa i Mosul senaste söndag, sade ärkebiskop Bashar Warda och menade söndagen den 15 juni.

För någon vecka sedan gav IS ett ultimatum till de få kvarvarande kristna, som enligt uppgifter utgjordes av 70 familjer där det fanns flera gamla och handikappade.

De ställdes nu inför valet att konvertera till islam, betala en extraskatt (jizya) eller dö. De valde att fly till den närliggande Nineveslätten. Deras hus hade tidigare markerats med ett N (från arabiskans nusrani, "kristen") inne i en röd cirkel.

Tidigare hade några hundra kristna i den syriska staden Raqqa fått samma ultimatum. De valde att betala, medan de kristna i Mosul hade möjlighe-

ten att fly till Nineveslätten som dominerades av kristna.

Många av dem som flydde från Mosul blev stoppade av islamister vid checkpoints på vägarna ut ur staden och de ägodelar de bar med sig togs ifrån dem.

Miljonstaden Mosul, byggd på det bibliska Nineve, är nu helt tömd på kristna.

Västvärlden blundar

Soldater från IS har också tagit kontroll över ett av de kristna landmärken i området, 300-talsklostret Mar Behnam, som tillhör den syrisk-katolska kyrkan. Munkarna och de andra som bodde i klostret fördrevs. De bad om att få ta med sig vissa relikier men nekades det och fick fly till fots endast med de kläder som de hade på sig.

I denna ytterst kritiska situation har den kaldeiske ärkebiskopen Louis Raphael Sako inte skrämt orden.

– Den kristna närvaron i Irak håller på att nå sin ände. Om tio år kommer det högst troligt att endast finnas 50 000 kristna kvar, säger Sako, patriark för det största kyrkosamfun-

det i Irak till organisationen Aid to the Church in Need.

Han tror inte att det längre är möjligt att bevara Irak som en enhetlig stat. I stället kommer landet att delas upp i en kurdisk, en shiitisk och en sunnitisk del. Vad det betyder för landets kristna minoritet är oklart.

– Det är frågan. För att vara ärlig är vi biskopar ganska förvirrade i denna situation. Framtiden kan ligga i Kurdistan, men det finns också många kristna i Bagdad och en del i Basra i det shiitiska söder. Vi måste vänta och se vart utvecklingen leder.

Patriark Sako är också ytterst kritisk till västvärldens agerande.

– De kristna i väst är mycket svaga. Det finns goda kristna där som stöder oss i bön och ekonomiskt. Men deras inflytande är litet. Överlag gör västvärlden ingenting. Vi är mycket besvikna. De är mer intresserade av fotboll än av situationen här och i Syrien.

För att få veta mera och för tips om vad man kan göra, gå in på Facebooksidan "A Demand for Action".

Fastighetsmäklare med erfarenhet.
Livman Ab Afm, Brändövägen 8 00570 Helsingfors
Tel. 0400-408 499, www.livman.fi

CITY TAXI
050-5509 866 Jeppia

Privata taxitransporter till och från Kronoby Flygfält

Förmånliga priser.
Tfn 050-5509 866
Otto Malmstgatan 13, Jästad

KRONOBY FLYGFÄLT
Buss till alla avgående och ankommande flygturer mot beställning.
Ring 050 550 9866!
Vid ankommande flyg finns vi alltid på plats!

20€ /pers.

Vi kör mot beställning till och från Vasa flygplats (till alla flygturer) till fasta priser

www.panoramavasa.fi

panorama
LUNCHRESTAURANT - LOUNASRAVINTOLA
Vasaespl. 16 Vaasanpuist. Vasa -Vaasa Tel/Fax: (06) 317 4163

REGNBÅGSGUDSTJÄNSTENS KROPPSBÖN leds av Monika Pensar. Liturgen Tomas Ray bär en stola från Guatemala.

Här tillbes den androgyna guden

PRIDE. Inramat av det vackra stenfähuset vid Aspegrens trädgård och i strålände solsken firade deltagarna i Jeppis Pride sin regnbågsgudstjänst.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Gudstjänsten samlade cirka 250 personer, både festivaldeltagare och församlingsmedlemmar.

Att det blev en tvåspråkig gudstjänst, utan mässsa med nattvard, har att göra med att församlingens rådet i Jakobstads svenska församling inte öppnade kyrkan för ändamålet. Rådet ansåg att mässsa och nattvard inte kan firas för att stöda åsiktsgrupper utan alla är välkomna till den ordinarie nattvardsmässan. Församlingens tjänstledige kyrkoherde Bo-Göran Åstrand predikade ändå under gudstjänsten.

I stället för nattvard ord-

nades en picknick på ängen efter gudstjänsten. Gudstjänstbesökarna fick bära fram korgar med mat som liturgen Tomas Ray välsignade. En kärleksmåltid, kallade han det.

Liturgin följde i stort den vanliga gudstjänsten. Den mest iögonfallande avvikelsen var Herrens bön som inleddes med orden "Moder vår, Fader vår". Bönen bad man under rörelserna till en kroppsbön ledd av Monika Pensar.

Varför har man lagt till orden "Moder vår" i bönen?

– Det kommer från den androgyna kroppsbönen som Monika Pensar varit med att ta fram. Min Guds bild stör

Jag ser inte Gud enbart som man, vi kan inte definiera Gud i futtiga normer som könsdefinitioner.

Tomas Ray

det inte, säger Tomas Ray. Gud är Gud och ryms inte i de snäva könsrollerna som vi har. Jag ser inte Gud enbart som man, vi kan inte definiera Gud i futtiga normer som könsdefinitioner. Också en del kristna indianer i Sydamerika använder ordet mama när de talar om Gud. Men jag vet att det är en grej som folk reagerar på.

Magisk stämning

Tomas Ray håller regnbågsmässor varje år i Helsingfors i samband med finlandssvenska regnbågshelgen.

– Jag tror det här är första gången jag håller en regnbågsgudstjänst utan nattvard, säger Ray. Vi skulle gärna ha haft en mässsa i kyrkan men det blev ett nej från församlingens rådet. Men vi nöjde oss inte med det. Vem som helst kan ju fixa en friluftsgudstjänst. Kyrkollagen tillåter ändå inte att man ordnar nattvard i samband med en sådan.

Tomas Ray deltog under hela festivalen. Han var

också en av de cirka 2 000 personer som deltog i festivalens avslutande parad på lördagen.

I folkvimlet efter fredagens gudstjänst möter vi en glad Jeanette Östman, en av festivalens arrangörer.

– Det har varit en fin dag som överträffat alla förväntningar, säger hon. Det gäller också publiktillströmning och vilka som satt i publiken. Debatterna och samtalen där folk delat med sig av sina erfarenheter som varit riktigt berörande. Gudstjänsten överträffade också förväntningarna. Folk nämnde den något magiska och berörande stämningen.

Enligt Östman finns det inga planer på en fortsättning.

– Faktum är att festivalen gett upphov till diskussioner om fortsatt samarbete och dialog med olika parter i staden som kultursektorn och församlingen om vad vi kunde göra mera för varandra. Det är spännande och något vi inte räknat med.

Leschehemmet

Ett svenskspråkigt servicehem, i havsnära jugendmiljö, i södra Helsingfors

Hemmet erbjuder tryggt boende med utbildad svenskspråkig personal dygnet runt. Kosthållet förestås av en egen matglad kock.

Vi erbjuder även sjukskötersketjänster, läkarmottagning, fysioterapi, frisör och fotvård samt olika aktiviteter. För kortare perioder erbjuds intervallvård.

Kontakta föreståndare för mera information, tfn 040-582 8442
e-post: info@leschehemmet.org
adress: Villagatan 3, 00150 Helsingfors
hemsida: www.leschehemmet.org

Unikt serviceboende
invid Brunnsparken i Helsingfors.
Förtjusande lägenheter
med öppen havsutsikt lediga.

För närmare information:
Lisbeth Blomqvist tfn. 040-5828442
eller toimisto@villaensi.fi
se gärna www.villaensi.fi

Modern betjäning i historisk miljö sedan 1912
APOTEKET SVANEN I HELSINGFORS

I hörnet av
Eriksgatan och Lappviksgatan
Vard. 8.00 – 18.00, LÖ 10.00 - 14.00
Tfn 09-6945464

www.apoteketsvanen.fi
klicka även på den mörka rutan

Trots att vi är små – eller kanske just därför – kan vi erbjuda varm och personlig service. Välkommen att sköta dina läkemedelsärenden i en unik miljö hos oss. Eller boka in dig för en guddad tur (ca 1,5 h) i apotekets museum i källarvåningen. Grupper (upp till 25 pers.) enligt överenskommelse.

Fram till 16.8 stänger vi vardagar kl. 17, lördagar stängt.

VÄSTRA NYLANDS FOLKHÖGSKOLA

Skolan har internet

SAKNAR DU STUDIEPLATS?

Förbered dig för vidare studier och arbetsliv – spendera ett nyttigt år på VNF! Läs mer på www.vnf.fi!

Ansökningstid fram till 4 augusti!

KONSTÄMMEN

- Fotokonst
- Bildkonst
- Mode
- Inredning och formgivning
- Seriekonst och grafisk design
- Dans
- Teater

SPRÅK OCH VETENSKAP

- Juridiska programmet
- Ruotsia ruotsiksi
- Språk och turism
- Global Studies – Rights, Responsibilities and Communication
- Natur och medicin

Vi har också en **Tionde klass!**

BISTÅND GAZA

Ekonomiskt stöd till Gaza

Kyrkans utlandshjälp skänker 50 000 euro ur sin katastroffond för att hjälpa utsatta familjer i Gaza. Med pengarna skaffas främst mat, madrasser, vattenbehållare och hygienartiklar. Hittills har närmare 6000 människor blivit hemlösa i de Israeliska attackerna.

– Båda parter bär ansvar för att hjälpen når fram. Alla attacker som riktas mot civila är att fördöma och de måste omedelbart upphöra, säger Aaro Rytkönen som är chef för påverkansarbetet vid Kyrkans Utlandshjälp.

Kiinteistöväilytys Fastighetsförmedling

www.nymanlkv.fi

- Fastighetsvärderingar
- Köpebrev
- Bouppteckningar
- Arvsskiften
- Bolagsbildningar
- Offentligt köpvittne
- Kiinteistöarviointi
- Kauppakirjat
- Perunkirjoitukset
- Perinnönjaot
- Yhtiön perustamiset
- Julkinen kaupanvahvistaja

Magnus Nyman
0400 535 492
magnus@nymanlkv.fi

Greger Martell
0440 423 755
greger@nymanlkv.fi

MAGNUS NYMAN AFM-LKV Ab Oy
02-423 755

Justinus ville försvara tron

ÖVERSÄTTNING. Fornkyrkans teolog Justinus Martyren skrev på 150-talet en böneskrift till kejsaren. Nu har den långa försvarskriften översatts till svenska för första gången.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

Sven-Olav Back har gjort den första svenska översättningen av kyrkofadern Justinus Martyrens texter *Apologi för de kristna, Andra apologin* samt en autentisk berättelse om Justinus martyrdöd år 167 e.Kr. i Rom. Översättningen och boken har utkommit nu sommar på förlaget Artos.

Back är lektor i Bibelns grundspråk och exegetik vid Åbo Akademi. Hans intresse för Justinus vaknade genom ett besök i Rom år 2006.

– Jag ville bekanta mig närmare med fornkyrkliga teologer som verkat i Rom och kom så småningom i kontakt med Justinus Martyren. Hans skrifter har översatts till många språk, bland annat norska, danska och finska, men underligt nog inte till svenska.

Justinus lämnade in en böneskrift någon gång mellan 150 och 155 e.Kr. till det kejserliga kansliet för petitioner i Rom. I sin inledning till petitionen skriver Justinus att hans framställan är skriven till förmån för de människor av varje folkslag som orättfärdigt hatas och skymfas. ”Jag är själv en av dem”, skriver han och syftar på de kristna som förföljs i Romarriket. Justinus hade själv omvänt till kristen tro först i vuxen ålder.

I sin skrift beskriver Justinus sig själv som filosof och kristendomen som den sanna filosofin. Han talar som en filosof till filosofer, skriver Back i sin inledning till översättningen av Justinus texter. I dag är det kanske inte så vanligt att försvara kristendomen med hjälp av filosofisk lärdom?

– En av påven Benedikt XVI:s käpphästar var – eller är – tesen att förnuftets område i nutida västerländsk kultur och mentalitet har inskränkts, att människans förnuft har amputerats och anses sakna förmågan att nå fram till sanningen. Benedikt hävdar att människan kan söka sanningen och nå fram till den. Han har en rad föregångare när han försvarar dessa teser, exempelvis Johannes Paulus. Äldre föregångare är sådana som Thomas av Aquino, Augustinus – och Justinus Martyren, säger Back.

Vet man om Justinus petition alls hade någon verkan på kejsaren?

– En intressant fråga! Justinus riktade sin böneskrift till kejsaren Antoninus Pius och dennes adoptivson och

RELIKSKRIN AV Justinus Martyren i Lilienfeld, södra Österrike.

FOTO: WIKICOMMONS/KARL GRUBER CC BY-SA 3.0

JUSTINUS MARTYREN avbildad i klostret Stavronikita på ön Athos i Grekland..

efterträdare Marcus Aurelius. Om någon av dem verkligen kom att läsa Justinus Apologi är oklart. Marcus Aurelius *Självbeträktelser* ger inte ett intryck av att han skulle ha påverkats av Justinus skrift. Förföljelsen av de kristna tilltog under hans tid; kyrkofadern Eusebius har en gruvlig redogörelse i sin *Kyrkohistoria*.

Back tror att det är möjligt att filosofen Celsus kan ha läst Justinus.

– Celsus polemiserar möjligen mot Justinus i sin kristendomsfientliga

SVEN-OLAV BACKS intresse för fornkyrkan ledde honom till Justinus skrifter. FOTO: TOMAS VON MARTENS

skrift *Den sanna läran* från omkring 170 e. Kr.

Kristna före Kristus

Justinus anser att hela sanningen finns i den kristna tron: Platon och andra filosofer har endast uppfattat delar av den. Enligt Justinus kan man alltså se spår av en djupare kristen sanning också i andra tänkesätt och filosofier?

– Ja, det fanns ”kristna före Kristus” enligt Justinus. Men man måste ha klart för sig att detta gäller i en begränsad

mening: filosofer som dels har genomskådat och förkastat den grekisk-romerska mytologin och gudavärlden, dels har framställt goda etiska grundsatser – det är dessa som har uppsnappat sanningkorn, menar Justinus.

Back säger att Justinus i sak följer Paulus undervisning om den naturliga gudskunskapen (Rom 1) och den naturliga lagen (Rom 2).

– Hednisk religion är däremot alltigenom förkastlig. ”Folkens alla gudar är demoner”, läste Justinus i Psaltaren.

Justinus tycks ha använt sig av en så kallad evangelieharmonie.

– Kanske var det praktiska skäl som låg bakom: det är enklare att hänvisa till en enda version än att laborera med flera evangelier. Justinus lärjunge Tatianos gjorde sedan en noggrann evangelieharmonie utgående från de fyra evangelierna. Den fick stort genomslag i Syrien och användes där länge i stället för de fyra nytestamentliga evangelierna.

Justinus ansåg att en filosof ska uppvisa *parrésia* och vara frispråkig.

– Han anslår ibland ett ironiskt eller sarkastiskt tonfall och varnar Antoninus Pius och Marcus Aurelius för att låta sig användas som redskap för demonerna och hotar dem rentav med helvetets eld.

Förlåtelsens befriande kraft

BOOK

Förlåtelse. Den fyrfaldiga vägen till helande för oss och vår värld

Författare: Desmond och Mpho Tutu
Förlag: Libris

Desmond och Mpho Tutu menar att förlåtelse är den viktigaste nyckeln till helan-

de och frid för den enskilda individen, i alla relationer och till och med mellan länder. Den ena författaren har belönats med ett fredspris för sitt arbete för försoning i apartheidpolitikens Sydafrika. Den andra har jobbat med våldtäktsoffer och flyktingar. Det ger tyngd åt deras ganska anspråksfulla påstående.

Det här är en tydlig och praktiskt inriktad bok. Den klagar vad förlåtelse är och vad den inte är, och varför

det är så viktigt att förlåta. Därefter börjar själva arbetet med de olika stegen i förlåtelsens process. Varje avsnitt avslutas med praktiska övningar. Den som söker förlåtelse och den som behöver förlåta sig själv får egna kapitel.

Om man som jag sträckläser boken kommer man att märka att grundteserna upprepas igen och igen. Använder man den däremot som stöd i arbetet med att förlåta tror jag

att styrkan ligger just i upprepningen.

Författarnas syn på förlåtelse känns sund och grundligt prövad, även om den inte är alldeles lätt-smält alla gånger. De menar att ingen människa eller handling ligger bortom det som är möjligt att förlåta. Det här är den stora nåden, som i grund och botten tar modell av Guds nåd.

Förlåtelsen är i första hand en befrielse för den som förlåter. Den som för-

låter upphöra att vara offer för det förgångna. Förlåtelse är varken glömska eller förläppande. Förlåtelse förutsätter att sanningen kommer fram. Smärtan måste få rum och processen får ta sin tid.

Det här är en bok för alla. Alla behöver förlåta och alla behöver förlåtelse. Låt gärna far och dotter Tutu gå med dig på förlåtelsens väg och dela med sig av sin visdom och livserfarenhet.

JOHANNA GRANLUND

ZUCCHINI I brödet blir både gott och näringsrikt. Mjölmängden måste justeras eftersom zucchini innehåller mycket vatten.

Solvarmt bröd

VÅRT DAGLIGA BRÖD. Många blandar russin eller nötter i brödet. Men varför inte prova på zucchini?

TEXT OCH FOTO:
CHRIBBE AARNIO

Solen har gått över till Lejonets tecken, vilket också betyder att sommaren när sin kulmen. Rötmanad och värmebölja är vad det betyder i praktiken. Då känns det mer än rätt att gotta sig med ett bröd som är gjort på solens smak.

Jag har privilegiet att få tillbringa flera sommarveckor på min frus familjs landställe. Svärfar brukar på försommaren odla zucchini intill örtlandet, men åka på seglats med svärmor när grönsaken är färdig att sköras. Vilket betyder att jag med åren lärt mig ett och annat recept som innehåller zucchini, squash eller cour-

gette, som den också kallas.

De bästa zucchin är ungefär fem cm i diameter när den sköras. Större än så är fina, men inte lika goda i smak. Det lönar sig att skörda regelbundet, för då producerar plantan mer. Förutom själva grönsaken så går det också att äta blomman, oftast serverad friterad och fylld med ost, men den är nästan godare rå.

Zucchini innehåller mycket vatten, så för bakning måste man justera mjölmängden därefter. Receptet nedan lämpar sig väl att bakas med en blandning av vete- och speltmjöl. Spelt kräver lite mer vätska för att brödet inte ska bli torrt, men kombinerat med zucchinin

Vårt dagliga bröd är en serie recept och tips på hur man får till olika sorters läckert matbröd. Serien publiceras i vartannat nummer av Kyrkpressen.

ger det i sin tur ett mycket gott och näringsrikt matbröd.

ZUCCHINIBRÖD 2 BRÖD / 1 JÄTTELIMPA

- 50 g jäst
- 5 dl vatten
- 1 msk salt
- 2 msk honung
- 2 msk olja
- 1 grovt rivna zucchini
- ca 1 kg mjöl (enbart vete eller 50/50 blandning vete och spelt)

• **Lös upp** jästen i fingervarmt vatten. Tillsätt honungen, oljan och zucchinin. Arbeta in mjölet i omgångar, tills degen är riktig spänstig. Lägg i saltet i slutet. Låt jäsa under en duk minst en halv timme, till ungefär dubbel storlek.

• **Slå upp** degen på mjölat bakkbord och forma till två limpor eller en jätte. Låt jäsa under duk i halv timme

till. Under tiden lägger du på ugnen på 250°.

• **När limpan / limporna** jäst klart kan du pensla bröden med vatten och strö på t.ex. solrosfrön. Före limporna åker in i ugnen, skära dom med kniv (se bild). Det gäller att ha en rätt vass kniv och snittet behöver inte vara djupt. Detta hjälper brödet att expandera utan att spricka upp på andra ställen.

• **Efter fem** minuters gräddning, sänk temperaturen till 200° och lufta ugnen genom att hålla luckan upppe en kort stund. Upprepa luftningen efter tio minuter. Totalt behöver mindre limpor ungefär 35-40 minuter och en stor limpa 45-50 minuter. För att vara på säkra sidan lönar det sig att kolla brödets inre temperatur med en stekmätare. Färdiggräddat bröd av den här sorten har en vackert yta och är 97° inuti.

• **Låt svalna** på galler.

VÅGA FRÅGA

Socketbit och urlundar

• **JAN-ERIK NYMAN** är prost och pensionerad kyrkoherde från Jakobstad och svarar på läsarförfrågorna om tro och kyrka.

Präster, diakoner och ungdomsarbetsledare har olika färger på sina officiella skjortor. Vilka är färgerna och varför just dessa färger? Stämmer det att även ungdomsarbetsledare kan använda "socketbit" i kragen?"

BISKOPSMÖTETS ANVISNINGAR om prästers klädsel nämner att biskopen bär violett skjorta och prästen svart. Motsvarande anvisningar för diakoner och ungdomsarbetsledare har jag inte hittat. Men i förlängningen på diskussionerna om det tredade ämbetet har också frågan om diakoners klädsel behandlats. Diskussionen är ännu inte avslutad men diakonerna har ändå anammat

praxis från bl.a. Sverige att bära grön skjorta. Ungdomsarbetsledarna, som också i diskussionen hänförs till diakonatet, använder blå skjorta. Denna praxis är dock inte helt allmän. Till alla skjortor hör en vit instickskrage, i dagligt tal kallad "socketbit" eller "frimärke".

BRUKET AV SKJORTORNA och de olika färgerna är tämligen sena "importer" från främst den katolska och den anglikanska kyrkan. Angående färgerna kan sägas att den svarta prästskjortan tar upp färgen i den traditionella prästdräkten där färgen påminner bäraren om allvaret i uppdraget. Den gröna färgen är av tradition diakonens färg.

Biskopens violetta skjorta kan variera i färg nästan från rött till lila. En av många tankar om färgen är att den tar upp purpurfärgen som nämns i Bibeln som inslag i prästdräkten. Den blå färgen på ungdomsarbetsledarnas skjorta har jag inte hittat någon direkt förklaring till. När det gäller bruket av skjortorna har praxis ofta gått före anvisningar och formella beslut.

I Sverige lär det finnas anonyma urlundar där man kan begrava askan efter en anhörig och placera en stor minnessten med namnplaketter. Finns det alternativet i Finland?

NÄR DET GÄLLER hanteringen av askan av en kremerad person finns det flera olika alternativ. Man kan placera urnan i en vanlig grav, vilket sker rätt ofta när man har en familjegrav från tidigare. Man kan placera urnan i en urlund, där placeringen kan markeras med gravsten av olika format. Man kan placera urnan i en minneslund där placeringen inte utmärks. Namnplatta kan sättas på gemensam sten.

På en del håll har man i minneslundarna ordnat med ströområden, där det är möjligt att strö ut askan på marken. Också här kan namnplatta fästas på gemensam sten. På en del orter finns kolumbarier. Det är till exempel en mur med nischer där urnan placeras. Askkan kan också strös över vattenområde. Då markeras naturligtvis inte platsen på något sätt. Att strö askan över vatten kräver vattenägarens samtycke. Alla de nämnda varianterna, utom vattenområdet, definieras som begravningsplats.

NÄR ASKAN AV en kremerad person avhämtas från krematorium ska avhämtaren meddela krematoriets huvudman om var askan kommer att placeras. Enligt begravningslagen ska askan behandlas värdigt och med respekt och alltid placeras på begravningsplats eller strös över vatten. Med denna utläggning som grund är svaret på frågan ja!

PÅ TVÄREN ERIKA RÖNNGÅRD

Ytterligheternas närvaro i stunden

Solen sjunker i havet och tar med sig den klubbiga sommarsommarmhetta. Kvar

dröjer en mjuk kvällsvarme, en efterklang av ännu en dags värmebölja. En kort stund kan

jag reflektera över att det här sannolikt är en sommar som vi i framtiden kommer att minnas för den ack så kalla inledningen men också för den ack så långa perioden av värme som sedan följde. Men när jag sitter på båtdäcket under kvällshimlens pastelltoner och

ser skärgården passera förbi och fastlandet närma sig, då känns tanken på att det någonsin ska bli höst och vinter alldeles främmande. Inta kan det ju falla snö över det här landskapet – det vore ju befängt!

Vi lever i ett hörn av världen där klimat- och ljus-

förhållandena rör sig mellan två ytterligheter. Hösten och våren kan jag leva med som övergående fenomen, en sorts transportsträckor mot den ena eller den andra av ytterligheterna. När november är som slaskigast längtar jag efter snön, när april mest består av vin-

terns damm som virvlar runt i kalla vindbyar tänker jag på att världen snart grönskar igen. Men sommarens stora överflöd av ljus och värme förankrar mig i nuet på samma sätt som midvinterns snö och kyla. Må vara att förankringen mest är av den oppgjivna sorten vintertid,

men uppgivenheten kommer ur samma fenomen: Min omgivning är så kall och så mörk att jag får svårt att föreställa mig att den faktiskt kommer att förändras. Att den bara några månader senare kommer att vara ljus och varm och alldeles obekymrad.

BARNATRO. Barn tror. Barn har en egen relation till Gud. De kan förundras, de kan tro på mirakel, de kan ha ett ben i det verkliga och ett i det ogripbara. Men de kan också tvivla och ifrågasätta och då har de rätt att få goda svar, menar Malin och Henrik Kindvall.

Barnatro med hjärtat och hjärnan

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

På morgonens barnmöte på Kyrkans Ungdoms familjeläger i Pieksämäki leder **Malin Kindvall**, pastor och författare från Småland, sången. Hon sjunger och barnen sjunger med henne: *Å vad jag är glad, för Jesus bor i mig och han är min bästa vän!*

Några timmar senare står hon tillsammans med sin man **Henrik Kindvall** framför en grupp föräldrar och ska stava på någon sorts fortsättning på den där sången. Alla är där för att de tillsammans med sina familjer valt att delta i ett kristet familjeläger. Föräldrarna drömmer om att Jesus ska vara barnens bästa vän också när de blir tonåringar och vuxna. Samtidigt vet de att det inte är sagt att det blir så.

Det kan till och med gå så att deras barn avvisar Jesus helt. Vad gör man då?

Lika lite som någon annan har paret Kindvall några bergsäkra svar på den frågan. Henrik Kindvall har också han arbetat som pastor. Numera ar-

betar han på lager – och går även där under namnet ”pastorn”. Han har skrivit boken *Säker grund. Om att vara kristen med hjärtat och hjärnan* för att han tror att det går bra att ifrågasätta sin tro och märka att den håller.

– När jag själv växte upp hörde det inte till att fråga varför när det gällde den kristna tron. Men jag tror att barnen behöver redskap för de tuffa frågor som ungdomar ställer.

Malin Kindvall tror att många föräldrar känner att det är svårt att prata om andliga frågor med sina barn – det känns så personligt, det träffar så nära.

– Vi talar mycket om negativ religionsfrihet i Sverige i dag, att man har rätt att inte tro. Men barnen har också rätt till tro. De har både rätt att få ha en tro och att få vara med om en andlig utveckling.

Älska med förståndet

Hon tror att det börjar med kärlek, om att få känna att man är i grunden älskad.

– Om att vi föräldrar kan ge vidare att barnen är älskade inifrån och ut.

Men från att de är sex år ungefär behöver de en kärlek som förlåter. Och från att de fyller tio kan de själva vara med och bidra, leva i lärjungaskap. Sedan växer deras ansvar.

De svåra, stora frågorna drabbar barnen tidigt i en värld där det ingalunda är självklart att alla tror på Gud, i en värld där de tidigt blir ifrågasatta både av kompisar och lärare.

Hon berättar om femåringen därhemma som drömde mardrömmar och svarade på förslaget att man skulle be för saken med ett: Det är ingen idé, Gud bryr sig ändå inte. Hon berättar om tonåringen som kom hem från skolan och sa: De beskriver min religion så konstigt. Hon berättar om nioåringen som försökte få Skapelsen och evolutionen att ihop med att säga: Om det var en stor smäll, då var det Gud som gjorde den.

– De frågor barnen ställer är: Finns Gud? Bryr han sig? Är Bibeln trovärdig och hur vet jag det? Är det Gud som har skapat världen?

Henrik Kindvall påpekar att det förr var vanligt att strunta i förståndet så fort

MALIN OCH Henrik Kindvall stortrivs på familjeläger i Pieksämäki. – Ett strålande koncept, säger de.

det kom till religion. Den som kände sig förvirrad över något fick höra: tro bara, den helige Ande hjälper dig.

– Men i Bibeln står det faktiskt att man ska älska Gud ”av hela sitt förstånd”, säger han.

Att våga hoppa

Henrik Kindvall har intresserat sig för apologetik, försvar av den kristna tron, för att han vill kunna svara på ärliga frågor – både sådana som kommer från arbetskompisar, från barnen och från honom själv.

– En del har en barnatro, och den räcker. Men jag tror att apologetik kan hjälpa upp att bygga upp tro hos dem som tror. Det är lite som att putsa bort små fläckar från fönstret: då ser man klarare vad som finns utanför. Samtidigt ska vi komma ihåg att vi inte diskutera fram någon till en tro.

Han berättar en liknelse: en kvinna står på en klippavsats och behöver hjälp med att komma ner efter en bergsbestigning. Hon uppmanas att hoppa. Hon ser ingenting, hon vet inte om det är

tryggt. Hoppas hon då? Vad behöver hon veta för att våga hoppa?

– Om hon får höra tillräckligt många argument vågar hon kanske. Om någon som hon litar på ger henne goda skäl att veta. Att tro är att göra ett sådant hopp.

Fatta egna beslut

Som förälder kan man räkna med att det kommer stunder då barnen ifrågasätter den tro de vuxit upp med. Hur mycket och när kan ha med deras personlighet att göra.

– När de är sex-sju börjar de tänka mer logiskt. Då kan det dyka upp frågor till exempel om Gud kan var god när det händer så mycket onda saker, eller om under verkligheten sker. Vid nio-tio kan frågorna handla om döden. En del får dödsängest och kan bekymra sig över att de själva eller att mamma eller pappa ska dö, säger Malin Kindvall.

Förpuberteten för med sig en önskan att vara stor, att rå om sig själv.

– Vår äldsta dotter hade en jobbig period vid tio-elva. För andra kommer den senare i tonåren.

”Barn har en öppenhet mot det oförklarliga, de klarar av att leva med ett ben i verkligheten och ett i fantasin.”
Malin Kindvall

Finns det något kardinalfel man kan begå som förälder, något som kan leda till att barnen lämnar tron och kyrkan för att aldrig återvända?

Malin Kindvall funderar en stund.
– Jag tror att det är värre att bli inlåst i ett sammanhang än att få känna att man får fatta ett fritt val gällande sin tro. Vi måste komma ihåg att barnen själv får välja om de tror eller inte. Vi kan bara erbjuda dem det vi själva har, och det göra ont om de säger nej, men de har rätt att välja. För oss var det ingen självklarhet att vår äldsta dotter ville döpas. Vi räknade inte med det, men blev väldigt glada över att hon ville det själv.

Henrik tillägger att barn måste få tvivla. De måste tillåtas att lämna kyrkan och återvända senare, om de vill.

– Alla deras frågor och tankar är viktiga. Barnen får aldrig känna sig dumma.

Barn undervisar föräldrarna

Det finns en norsk undersökning om hur barn upplever och bygger upp sin tro. Den visar att den gudstro man har

som barn byggs upp kognitivt, emotionellt och socialt. Barn behöver få kunskap om tron och tänka på den logiskt, de behöver känslor och upplevelser av Gudskontakt, men de behöver också relationer och gemenskap.

– För att det ska vara hållbart behöver alla de här komponenterna finnas med, säger Malin Kindvall.

Men det går inte bara på det viset att de vuxna hjälper till att bygga upp barnens tro, det går tvärtom också. Vuxna kan lära sig massor av sina barns sätt att relatera till Gud.

– Barn har en öppenhet mot det oförklarliga, de klarar av att leva med ett ben i verkligheten och ett i fantasin. De kan tro på tomten och de kan tro på uppståndelsen. Den här känslan av att allt är möjligt är grunden till att våra tro på under och bönesvar.

– De är också spontana, glädje och förundran kommer lätt för dem. Det är grunden för bön, lovsång och tillbedjan. Barn kan ta emot det de erbjuds. De kan visa sina behov. De kan vara äkta. Vi kan lära oss mycket av dem.

MALIN OCH HENRIK KINDVALL

• **Har båda** jobbat som pastorer inom Svenska Alliansmissionen.

• **Har fyra** barn.

• **Bor i** Malmbäck, söder om Jönköping.

• **Malin skriver** för barn och uppträder också som clownen Molly. Henrik är intresserad av apologetik och har skrivit boken ”Säker grund. Om att vara kristen med hjärtat och hjärnan”.

UR EVANGELIET

”Då kom ett moln och sänkte sig över dem, och en röst hördes ur molnet: ’Detta är min älskade son. Lyssna till honom.’”

Läs mera i Mark. 9:2-8.

OM HELGEN

En skymt av Gud på jorden

Evangeliet för Kristi förklarings dag handlar om hur tre av lärjungarna efter en vandring upp på berget får se Jesus inte bara som den vän och läromästare de känt honom som, utan också som Guds son. Hans gärningar var alltså en återspeglning av Gud i vår värld.

Den här händelsen har länge firats i de östliga kyrkorna och sedan 1500-talet även hos oss. I många kyrkor och samfund talar man om dagen som Förvandlingens fest.

RUNT KNUTEN

”Ta med egen picknickkorg.”

Fokus friluftsliv, samling vid Pörkenäs lada söndag kl. 16.

TRO PÅ DET GODA – inspirationsdag

Biskop Björn Vikström berättar om sitt herdabrev Mer än ord och målar upp sin vision för framtidens folkkyrka. Musikern David Strömbäck presenterar ny musik från skivan Simma motströms och delar sina tankar om bl.a. långsamhet och eftertanke. Diskussion, nya idéer, inspiration och visioner för kyrkans bästa.

Pricka in i kalendern:

tisdagen 26.8 i Korsnäs (Församlingshemmet)
onsdagen 27.8 i Jakobstad (Församlingscentret)
onsdagen 3.9 i Helsingfors (Matteus församling)
torsdagen 4.9 i Karis (Lärkkulla)

INSIDAN

Ansvarig redaktör:

Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN MIA ANDERSSÉN-LÖF

ILLUSTRATION: SOFIE BJÖRKGREN-NÅSE

Han som överraskar

FÄRGERNA HAR förvrängt något på det tio år gamla bröllopsfotografiet. Men våra leenden berättar fortfarande om förväntan och glädje. Jag känner honom bättre och bättre för vart år som går. Vi känner varandras musiksmak, dygnsrytm och matvanor. Sympatier och antipatier för det ena och det andra och orsakerna bakom. Och allt emellan förändras vi, och upptäcktsfärden fortsätter. Vem är du? Vart vill du?

För Petrus, Jakob och Johannes var allt sig likt den dagen när Jesus bad dem följa med upp på Förklaringsberget (Mark. 9:2-8). Det var inte ovanligt att Jesus ville dra sig undan för att be. Vägen upp var arbetsam. Småsten och sand knastrade under sandalerna.

De kände Jesus. De hade ätit frukost tillsammans, fiskat tillsammans, de lyssnade på honom och följde honom. De delade livet.

Efter några timmars vandring kom de upp på bergskränet. De lyfte blicken och såg Jesus, som plötsligt hade en underbar utstrålning. Han stod där tillsammans med Mo-se och Elia, de två banbrytarna. Och om marken nu kändes obehagligt gungande under lärjungarnas fötter hopade sig därtill ett moln ovanför deras huvuden och Guds röst ljöd ur dimmorna: ”Detta är min älskade son. Lyssna till honom.”

Plötsligt, i det som blivit deras vardag, fick de vara med om denna härliga och gåtfulla upplevelse.

Å ENA SIDAN är det spännande när Gud överraskar oss. Men å andra sidan är det skönt att få vila i det trygga, in-vanda. Gud känner oss och vet huruvida vi behöver en eldskrift på väggen eller en stilla susning. Allt är skönt, för sin tid (Pred. 3:11).

Det vardagliga är heller ingen fiende till det heliga. Vi kan vara inställda på Gud var vi än är och vad vi än har för oss. Vare sig man sitter i kyrkbänken eller i trädgårdslandet, i segelbåten eller på parkbänken, är himlen alltid nära. Guds rike är inom oss (Luk. 17:21), och Guds Ande bor i oss (Rom. 8:11). Guds ord är alltid nära oss: i vår mun och i vårt hjärta (5 Mos. 30:12). Och mitt i allt, vare sig vi är inställda på det eller inte, kan himlen öppna sig också för oss.

Det var en annorlunda vardag som Petrus, Jakob och Johannes kom tillbaka till efter dagen på berget. Det underbara skimret var borta och Jesus var sitt gamla jag igen. Men nu visste de att Gud själv var hos dem. Och han är också hos oss. Därför får vi be i dag: Herre, ge mig det jag behöver för att växa i tron på dig!

Mia Anderssen-Löf är kaplan i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

#bönetwitter

”Herre, ge mig det jag behöver för att växa i tron på dig!”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
2 Mos. 3:9-15

ANDRA LÄSNINGEN
Upp. 1:9-18

EVANGELIUM
Mark. 9:2-8

Kristi förklarings dag.
Temat är ”Kristus förhärsligad!”

PSALMFÖRSLAG

121, 122, 120, 227 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

VECKANS PERSON

MIA ANDERSSÉN-LÖF är kaplan i Borgå svenska domkyrkoförsamling. Nu är hon tjänstledig för att arbeta med sin doktorsavhandling som handlar om judisk frälsningssyn. Hon delar livet med maken Janne och sonen Johannes.

SOFIE BJÖRKGREN-NÅSE är uppvuxen i Kro-noby och har bott ett decennium i Vasa. Sedan två år tillbaka är hon bosatt i Stockholm med familjen. Hon jobbar deltid i skobutik och frilar-sar som bokstavsillustratör med egna företaget Fia Lotta Jansson Design.

KALENDERN 1-7.8

DOMPROSTERIET

BORGÅ
SÖ 3.8 KL. 12: KONFIRMATIONS-MÄSSA I DOMKYRKAN (Karijärvi 2 A) Audas, Puska, Helenelund.
KL. 15: FRILUFTSGUDSTJÄNST I MJÄVIKEN, Vessö Eisentraut-Söderström, Rita Bergman
KL. 18: MÄSSA I SVARTBÄCK-SPJUTSUNDS SKÄRGÅRDSKYRKA Eisentraut-Söderström, Rita, Bergman
KL. 18: MUSIK I SOMMARKVÄLLEN, ST OLOFS KAPELL, PELLINGE Camilla Wiksten-Rönbacka, Mikael Helenelund

LILJENDAL
SÖ 3.8 kl. 11: Taizépråkig taizé-mässa i Lovisa kyrka, medv. bl.a. biskop Björn Vikström (ingen egen högmässa kl.10).
SÖ 10.8 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Tord Carlström, Mia Aitokari
Tro på det goda. Ställ upp i församlingsvalet i höst.

LAPTRÄSK
SÖ 3.8 kl. 11: Taizémässa i Lovisa, predikant biskop Björn Vikström. Ingen mässa i Lappträsk.
SÖ 10.8 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Tord Carlström, Mia Aitokari. Kyrkkaffe i lilla kyrkan.
Tro på det goda! Ställ upp i församlingsvalet!

LOVISA
Tvåspråkig fredsmässa: sö 3.8 kl 11 (OBS, tiden!) i kyrkan, af Hällström, biskop Björn Vikström, Apajalahti, Aalto
Skriftskolläger: 3-7.8 på Lekholmen
Sommarcafé: ti 5.8 kl 14 i församlingssgården
Konfirmationsmässa: (sommarskriftskolan) sö 10.8 kl 12 i kyrkan, af Hällström, Blom, Tollerander, Karlsson

PERNÄ
Högmässa: sö 3.8 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Paula Jokinen.
Läsmöte: to 7.8 kl. 18.00 hos Solveig Forsbäck i Ribäcksbacken, Robert Lemberg, Paula Jokinen.

SIBBO
Sibbo gamla kyrka S:t Sigfrid: Sö kl 12 mäs-sa, Gun Lundell, Lauri Palin.
Sommarmusik i Sibbo: To 7.8 kl 19:30, Sibbo gamla kyrka S:t Sigfrid. Schola Sancti Henrici, gregoriansk sånggrupp. Sankt Henriks legend. Fritt inträde, program 5€. Klockstapelcafé med Marthor. I samarbete med Sipoon suomalaisen seurakunta.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

SÖ 3.8
kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Repo-Rostedt, Almqvist.
MÅ 4.8
kl. 13-15: Sommarcafé i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatuplanet.
TI 5.8
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Dag-Ulrik Almqvist.
ON 6.8
kl. 14: Sommarcafé i S:t Jacobs kyrka.
TO 7.8
kl. 12: Klavertramp i Berghälls kyrka. Almqvist.

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
MATTEUSKYRKAN: Åbohusvägen 3
Obs! Sö 3.8 ingen högmässa i Matteuskyrkan!
On 6.8 kl. 13-14.30: sommarcafé, samtal, andakt och kaffe i Matteus-salen (2 vån). Johan Hallvar, Mimi Sundroos.
On 6.8 kl. 18-19.30: heliga danser i Matteussalen (2vån), Mimi Sundroos. Se info nedan.
ÖSTERSUNDOM KYRKA: Kapellvägen 65
SÖ 3.8 kl. 10: folkvisemässa, Rönnberg, Sundroos och folkmusiker. I stället för traditionella psalmer sjunger vi texter till bekanta folkvisemelodier. Texterna till sångerna är skrivna av Åke Grandell och församlingens kantor Mimi Sundroos. ”Låt oss nu gå ut i världen, låt oss be om stöd för varann”
Möta storm och lä på färden. Kristus för oss tryggt i hamn.” (mel. Fjäriln vingad) Kyrkkaffe.
Behöver du skjuts eller kan du ge skjuts till Östersundom, kontakta kansliet, 09-2340 7300 senast to 31.7 före kl. 12.00.

HELIGA DANSER I MATTEUS?!

Heliga danser, cirkeldans, helande danser, stilla danser, meditation i rörelse, livets träd. Det finns många namn på dessa danser. Dans i kyrkan har rötter långt bak i tiden; dans och rörelse som bön, dans som tillbedjan, dans som en väg att söka sig själv, finna sig själv och Gud. Den Heliga dansen är en tyst gemenskap, en ordlös bön och har ofta en meditativ karaktär. Dess främsta uppgift är att ge djup, vila och närvaro i nuet. Läs mera på hemsidan www.matteus.fi
Under sommaren har Du möjlighet att bekanta Dig med Heliga danser: Onsdag-kvällar i Matteussalen kl. 18-19.30 6.8, 13.8, 20.8.
Mera info: Mimi Sundroos, tfn 040-584 0296.

ANMÄLNINGEN TILL BABY- och KNAT-TERYTMIKEN:

börjar ti 12.8.
Vi har grupper på måndags för- och eftermiddagar för barn i åldern 0-4 år. Grupperna är i 45/30 min:s pass med samvaro efteråt. Adr: Matteuskyrkan 2 vån., Åbohusvägen 3, Östra centrum. Start 1.9. Anmälan tas emot fr.o.m. 12.8 per e-post anna.brummer@gmail.com eller kl. 9-13 på tfn: 050-380 3975 (ange ditt för- och efternamn, barnets för- och efternamn, barnets födelsetid, postadress och gsm-

nummer). Gruppindelningen meddelas senast 25.8. Ledare: Anna Brummer.

PETRUS

www.petrusforsamling.net
SÖ 3.8:
- kl. 10 Gudstjänst: i Munksnäs kyrka, Tegelstigen 6. Sandell, Ahlberg.
- kl. 12 Högmässa: i Äggelby gamla kyrka. Sandell, Ahlberg.
- kl. 15.30 SommarPuls: i Haga-salen, Vespervägen 12 A. Detta är sommarens sista SommarPuls, nästa vecka är den vanliga Puls-gudstjänsten tillbaka igen!

HELSINGFORS PROSTERI LEKHOLMEN

Barnens tisdag: Tisdagar, fram till 4.8. Program och lunch. Pris 10 € vuxna, 5 € barn. Specifikt program finns på Lekholmens hemsida.
Lekisonsdag: Kvällsmässa och grillfest fram till 5.8.
Start från Degerö 17:30, hemfärd 21:15. Endast båtavgift.
Torsdagsbustu: Bustbad och simning fram till 6.8.
Endast båtavgift.

Lekholmens informationsblad: finns tillgängligt i Johannes, Matteus och Petrus församlingar. Anmälan till verksamheten på www.lekholmen.fi

Mer info: tfn 0500-3410 465 (Lek-homen).

Lekholmens båt-tidtabell fram till 11.8:

M/s Norsö må-lö från Degerö kl. 8.00, 10.00, 11.00, 14.30 och 17.30 (ti, on, to även 20.45). Retur kl.8.30 (kan utebli vid läger) 10.30, 11.30, 15.00 (kan utebli vid läger), 18.00 (ti, on, to även 21.15). I Degerö 9.00, 11.00, 12.00, 15.30, 18.30 (ti, on, to även 21.45). Söndagar från Degerö till Lekholmen 9.00, 10.00, 14.30, 16.30, 17.30, re-tur 9.30, 10.30, 15.00, 17.00, 18.00. Biljetter tur retur över 17 år 3,50, 10-17 år 2,00, barn gratis.
Vid frågor ring 0500-821921.

Svartholmens verksamhetscenter välkomnar Dig!

På Svartholmen finns församlingarnas verksamhetscenter. Holmen är en oas på femton minuters färdavstånd med turbåten Wal-halla från Edesvikens brygga. Svartholmen är rusfri och öppen för allmänheten fram till 17.8.2014. Dit kan man komma på utfärd med hela familjen. Där finns en restaurang och kantine med möjlighet att äta lunch mellan kl.12 och 14 samt dricka kaffe med dopp. Svartholmen är känd för sina Maxiörfilar. Vidare kan man delta i olika program som anordnas på holmen samt lyssna till andakten i kapellet som hålls tisdag till lördag kl.14 då holmen är öppen. Man kan också ta en promenad längs naturstigen. Mer info: tfn 09-23402590 eller 09-23402534 (verksamhetsledaren). E-post: mustasaari@evl.fi
www.mustasaarentoimintakeskus.fi
KAMPENS KAPELL:
är öppet vardagar 8-20 och veckoslut samt helgdagar 10-18.
Församlingsvalet 2014: har temat ”Tro på det goda”. Kandidatupp-ställningen, som inlett, avslutas

Välkommen till Närpes

KS
Ab RENT Oy
Uthyrning av 3,5 tons grävmaskin,
med eller utan chaufför.
Även uthyrning av byggverktyg,
slämbiljans, betongpump, släpplagare mm.
Kim Sydholm 050 4094 758

**SPARKCYKLAR I OLIKA
FÄRGER**
3 års garanti, inhemsk
Teknisk data:
Hjulstorlek: 31cm
Bredd: 61cm
höjd: 85-102cm
vikt: 17 kg
Bärbarhet: 130kg

TEKNISET
NELSONS CYKEL & TV
NÄRPES: Närpesvägen 32, tel. 06-2241 450
www.tekniset-nelsons.fi

WVS Specialisten
Närpes Rör Ab
Kuskvägen 24 Tel. 06-224 1593

**Upptäck
'Sandra' äppelträd
och mycket mer
från oss**

För nyheter och erbjudanden
besök vår facebook sida
och www.wiplant.fi

Wickmans Plantskola
Östskålgatan 14-17, Närpes, tel 0699-23388

Björkbloms Taxi & Buss

1-8 inva,
1-19, 1-25 pers.

0400-260622

Töjby

**Böle Lanthandel
och Köttrockeri**
Kristinestadsvägen 644
64240 Böle
**Öppet: Må-To 8-17
Fre 8-18
Lö 8-13**
Tel. 06-225 8282
el. 040-586 7949

* Blomsteraffär
* Begravningsbyrå
* Uteväxthus

ENGELQVIST
Närpesvägen 41, Närpes
06-224 3221
www.engelqvist.fi

**Närpes
församling**
Kyrktåget 2A1
64200 Närpes
tel. 06-220 4200

**Katarinas
massage & fotvård**
**Kond. sköt.
K. Byggnings**
050-5123185

• LUNCH • BESTÄLLNINGRESTAURANG • CATERING •

Välkommen in till
BISTRO Café & Catering
mitt i Centrum av Närpes

STÅENDE BORD
Stor fräsch Salladsbuffé
Hembakat bröd
Dagens soppa
Smakrika varmrätter
Kaffe och Dessert

Varje vardag
11.00 - 14.30

Närpesvägen 19
Tel. 040-3575232
bistro.narpes@hotmail.com

Öppet:
Måndag-Fredag
kl. 11.00-14.30
Övriga tider enligt överenskommelse

**Nytt kök
i
sommar!**
Ring
0500 260809
begär gratis
planering
och offert.
Även bytesluckor.
Garderob, badrum

VARUKNALLEN

Avfallshantering - brunnstömningar -
spolning av rör - dricksvattentransporter -
bytesflakor till sommarstädningen -
uthyrning av flyttbara wc:n - frakttjänster

NR Oy Närpes Renhållning Ab
NR-Trans
Ehrsvägen 11, 64230 Närpes
Tfn. 06-2242494
Dejour 24h: 0500-562664

Möte @ Konferens

I Sydösterbotten i en liten by i Närpes är det även vintertid en tropisk känsla. Då man svänger av Riksväg 8 in på en liten väg och stiger in i Linds kök, så känns det som att man på ett ögonblick flyger 3000 km söderut. Jordgubbs- och tomatplantor, fruktträd och ätbara blommor välkomnar er till växthusrestaurangen. Platsens specialitet, förutom restaurangens inredning, är den oväntade kombinationen av färska smaker. Ett bra utflyktsmål för grupper och familjer.

Lind's Kök

Boka bord nu! **Kom ihåg
julbordet!**
Bäcklivvägen 476, 64200 Närpes • Tel: 040 519 8124 • www.lindskok.fi

VI SÄLJER DET MESTA TILL DE BÄSTA PRISERNA

SHAPES
• soffor
• modulsoffor
• stolar

Artwood
different ways of living

DUX

BOKNÄS Lundia

Engleson
Since 1964

pappelina

TEMPUR

KK Möbler
Kuskgränden 3, Närpes centrum
Tel. 224 3057

www.kk-mobler.fi

Söker du en lämplig
MELLANGRÖDA?
- Då är kanske kummin lösningen!

Om du
intresserad
av ett odlings-
kontrakt,
- Ring 050 444 0524
/Kjällberg

- Jämnar arbetstoppar
- tidig tröskning
- Mångårig växtlighet
- mindre arbetstimmar
- Bra förväxt
- förbättrar markstrukturen
- Samma maskinpark som spannmålsodling
- Bra lönsamhet
- Nu finns bekämpningsmedel som fungerar
- lätt att bekämpa kvickrot och flyghavre

Caraway Finland
Caraway Finland Ab, rensar och förädlar kummin i Närpes. Produktionen
Baserar sig på kontraktsodling. För tillfället är vår kontraktsodling 5 000 ha.
www.carawayfinland.fi

PÖRTOM BIL & TRAKTOR

- * Brännoljaförmedling
- * Märkesservice
- * Traktor och tröskreparationer
- * Reparation av alla fordon o. småmaskiner
- * Shell o. Akcela oljeprodukter
- * Avgas-, bromstest o. besiktningsservice samt OBD-test
- * Däck o. fälgförsäljning, även lantbruksdäck

Velkrossvägen 4
66270 Pörtom
Tel. 06-366 1214
0500-560 974

MASSEY FERGUSON
CLAAS
Shell
CASE IH
AKCELA

Låt pengar växa

I sparbanken är vi experter på sparandet och finns till för att ge dig goda råd när det gäller sparande och placeringar. Kom gärna in till oss.

Närpes Sparbank
Alltid vid Din sida.

INKAST MATS BJÖRKLUND

Den blomstertid

I VÅRAS diskuterades igen om psalmen *Den blomstertid* är lämplig på våra skolavslutningar. Inkräktar den på tanken om att skolan är en religiöst obunden plats eller inte?

Denna gång slog justitiekanslern fast att psalmen visst passar in och många av oss drog väl en suck av lätt-nad över att åtminstone vissa saker tillåts förbli som de har varit.

MEN VAR det faktiskt en seger ur kyrkans perspektiv? Som orsak till att psalmen fortfarande kan sjungas på skolavslutningen angavs att sjungande av *Den blomstertid* inte kan anses vara religionsutövning utan endast är ett uttryck för vårt gemensamma kulturarv. Det rör sig alltså inte om förkastlig tro och religion utan enbart om ofarlig kultur och tradition.

Nu pratar vi alltså om en psalm, vilket är en musikform som tydligt kopplas till kyrkan. Psalmerna är uttryckligen skrivna som en del i kyrkans religionsutövning. I *Den blomstertid* nämns Gud jämlikt frekvent och specifikt då Gud som Skaparen. Han anges vara den som står bakom allt det vackra som hör sommaren till.

PÅ NÅGOT sätt är det nästan lite sorgligt om vår tids andlighet blivit så urvattnad och ytlig att en sång av den här digniteten inte betecknas som religionsutövning. Jag är glad att den fortfarande får sjungas, men på ett känslomässigt plan skulle det nästan ha känts bättre om psalmen uppfattats som åtminstone lite småfarlig med sitt subversiva andliga budskap.

Är det ett mått på ljumhet i vår kyrka att inte ens sånger som såhär direkt kopplas till henne anses andliga? Har vår folkkyrka som helhet också övergått från att vara en form av religionsutövning till att enbart handla om kultur och tradition? Den tanken skrämmer.

ELLER TÄNK om justitiekanslern hade fel? Tänk om psalmen trots allt har en andlig dimension även om vår tids människor gärna intalar sig att den inte har det? Ibland varnar man för att nyandliga rörelser omärkt kan påverka vårt undermedvetna. Kan det vara på samma sätt för kristendomens del?

Påverkas vår inre människa av att sjunga psalmer och delta i gudstjänster, även om vi inte märker det själva? Påverkas vi även om vi både privat och offentligt intalar varandra att psalmen och gudstjänsten inte egentligen har något andligt innehåll? Öppnar *Den blomstertid* och andra delar av vårt kristna kulturarv upp dörren för Gud och det Han vill åstadkomma? I så fall var vårens beslut kanske en liten seger i alla fall.

”... skall oss var dag påminna Guds godhets rike-dom. Låt oss den nåd besinna som räcker året om.”

PETRUS FAKTA

Flummigt om Petrus

Blev förvånad över det anonyma frontalangreppet på Bengt Lassus och Petrus församling. Den ”Blivande ex-medlemmen” hade gjort klokt i att ta reda på fakta innan han fattade pennan.

Petrus, liksom ett flertal andra församlingar både på finskt och svenskt håll, har haft två stora utmaningar under de senaste åren: ekonomin och församlingssammanslagningen. Kyrkans skärpta ekonomiska läge inte minst i Helsingfors tvingar församlingarna till nya sparåtgärder, så även vår församling. Till följd av sammanslagningen av Lukas och Markus har vi stått mitt i ett nytt församlingsbygge: att bit för bit ska-

pa en ny fungerande helhet, Petrus.

Församlingsrådet har fått sätta sig in i många frågor och gjort sitt bästa att finna optimala lösningar. Det mest smärtsamma beslutet var att avsluta den uppskattade eftisverksamheten som vi under många ekonomiskt goda år kunnat upprätthålla. Eftisarna hör kommunalt till skolverkets ansvarsområde, inte kyrkans, vilket givetvis är bakgrunden till det sorgliga sparbeslutet.

Det var i den sparvevan en rådsmedlem tyvärr avgick. Någon annan avgångsmedlem har inte funnits vare sig i det nuvarande eller föregående församlingsrådet. Inte heller

har det förekommit ”problem i förvaltningen”, vad nu ”Ex” menade med det påhoppet. Allt är korrekt skött i enlighet med samsällighetens krav.

PULS ja, församlingens ungdomsverksamhet. De unga sjunger hellre lovsånger än psalmer – är det en överraskning? De får sig till livs en gedigen kristen undervisning, lär sig att gå bönens och förbönens väg. Sedan när kan detta betraktas som ”frikyrkligt”? (Och sedan när är frikyrkighet ett nedsättande ord?)

Att gå in för kyrkoherdeval förrättade av det folkvalda församlingsrådet är ett alternativ som kyrkomötet infört, inte ett påhitt i Petrus. Detta alternativ har blivit väl emottaget på många håll. Det tar sin tid att komma in i församlingsarbetets krav och utmaningar. Vi hoppas och ber att det stundande kyrkoherdevalet ska ge oss en lika varmt engagerad ledare som Bengt Lassus varit. Och dig, anonyma vän, hoppas jag få träffa i Petrus – under ditt eget namn – som en glad ex-ex!

KRISTINA FERNSTRÖM
medlem i Petrus församlingsråd

PÅHOPP

Han förtjänar tack

Jag blev väldigt bedrövad när jag i Kyrkpressen 17.7 läste de anonyma påhoppna på kyrkoherde Bengt Lassus i Petrus församling. Enligt min bedömning har han lyckats med ett ledarskap i just den församlingen som knappast någon annan präst i stiftet hade varit kapabel till. Under hans visa och trygga ledning har välsignelsernas källor fått flöda fritt i den sammanslagna församlingen och för detta förtjänar han framför allt både erkänsla och ett stort tack.

ERIK VIKSTRÖM
Borgå

TILL ANONYM

Till blivande ex-medlem

Genom att vara anonym öppnar du upp för spekulationer och utelämnar dina vänner bland anställda och aktiva lekmän till att ta ansvar för dina åsikter.

Ta ditt ansvar och meddela oss andra KP-läsare vem du är för att inte anställda skall bli utpekade.

JOHN ÅSVIK
medlem i Vasa svenska församling

Stöd det finlandssvenska musikkivet!

FINLANDS SVENSKA SÅNG- OCH MUSIKFÖRBUND mottar donationer och testamenten för sitt arbete med att stöda det finlandssvenska musikkivet.

Vi förvaltar också flera fonder som uppkommit genom donationer eller som instiftats för att hedra bemärkta musikpersoner i Svenskfinland.

Genom att göra en inbetalning till någon av fonderna är Du med och understöder det finlandssvenska musikkivet.

För mer information, kontakta

Verksamhetsledare
Toni Sjöblom, tfn 06-320 6800
Finlands svenska sång- och musikförbund
Nedretorget 1A, 65100 Vasa

Världsucce Rullatorerna Lets, go för ute och inne bruk! Nu får Ni tag i dem via Marikas hemservice/vård.

Hemleverans ordnas

Förutom att vi säljer dessa rullatorer har vi hemservice/vård. Vi hjälper dig med allt du kan behöva hjälp med i ditt hem

Bromsen på Lets Go är placerad under handtaget och går hela vägen från vänster till höger sida. Man bromsar båda bakhjulen med endast en hand och kan hålla var man vill på det mjuka gummiklädda handtaget. Bromsen är självklart läsbar och kan användas som parkeringsbroms.
Handtagshöjd 83-94 cm, Brickhöjd 68cm, Längd 63cm, Bredd 54cm, Vikt 6,5kg

Bakhjulen på Lets Go Out har en inbyggd fjäderande upphängning av gummi för att ge mjukare gång på ojämnt underlag när man går. Trustcares utomhusrullatorer är först i världen med denna fitness.

Handtagshöjd inställbar 78-96 cm
Handtagens avstånd 41cm, Längd 64 cm
Bredd 58cm, Vikt 6,1kg

Marika Törnqvist, 040 754 46 14, marika.tornqvist@pp.inet.fi

folkhälsan
kompetens – engagemang – omsorg

Semesterdagar

för närståendevårdare och vårdtagare
vecka 1, 6–10.10.2014 eller vecka 2, 10–14.11.2014
på Härmä Spa i Ylihärmä.

Är du närståendevårdare? Vårdar du eller har du omsorg om någon närstående? Vill ni åka på semester tillsammans?

Svenska semesterförbundet ordnar i samarbete med Folkhälsans förbund fyra dygns semester som är anpassad för både närståendevårdare och vårdtagare. Semestern gäller också er som inte får stöd för närståendevård från kommunen.

Vi erbjuder trevligt program och god mat i vacker omgivning.

Susanna Stenman, Svenska semesterförbundet, tfn 019 278 6876
besvarar frågor om ansökningsförfarandet. Sista ansökningsdag är 31.8.2014.

Information och ansökningsblankett finns på
www.folkhalsan.fi/semesterstod

Mera information ger också:

Folkhälsan i Österbotten, Pia Nabb tfn 050 542 8175
Folkhälsan i Nyland, Daniela Spring tfn 044 788 3738
Folkhälsan i Åboland, Eva Björkqvist tfn 040 516 5679

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

KRITIK BISKOPAR

”Den behändigt formgivna skriften påminner om b-uppsatsförsök i statsvetenskap.”

SvD:s ledarskribent Maria Ludvigsson om de svenska biskoparnas skrift ”Ett biskopsbrev om klimatet”.

St Rökeri
Jakobstadsvägen 24 B, Nykarleby

Rökt laxfilé Gravad laxfilé

Öppet/Auki: Onsdagar kl. 10-14
Fredagar kl. 10-17
Lördagar kl. 10-14

Beställningar ☎ 040 860 1692 / Ström

HUNURIJÄRVI I HÄRMÄ DRAGSPELSFESTIVAL SÖNDAG 3.8 kl 14 med dragspelarna TRO, HOPP o KÄRLEK,

Bas o Elgitarr: Olav Eliasson, Elgitarr: Christine Eliasson
Sång o vittnesbörd av: Ruth o Dan Bertlin, Armi Enlund,
Solveig Norrbäck, Rolf Sjöbacka, Lisbeth o. Jan-Erik Wenman
Sven-Erik Syrén och tolk av Helge Stenmark, Allsång.
Servering, Fritt inträde, Böcker/musik/kort försäljning.

Lunch Restaurang "Himmelissä" från kl 11 Pris á 25€
Ring dagtid och boka bord till Torsten tel. 050-365 7331

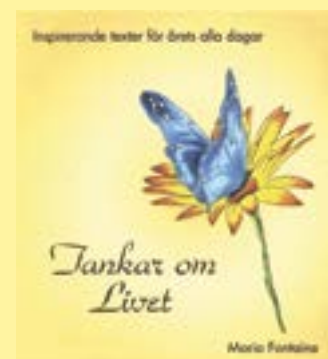
Svanbäcksbuss: fr. Jakobstads busstation kl 12.00, Nykarleby busst. 12.20,
Gamla Ytterjeppovägen till Jeppo busst. 12.45 o Sale 12.50.
Pris tur/retur 20€/pers. **Ring Syrén tel. 050-301 6598 senast 1.8**

Kör från Oravias till Komossa, sväng till höger o. kör efter Kuoppalavägen
cirka 10km mot Alahärmä. DU som kommer norrifrån sväng i Ytterjeppo efter
väg 19 mot Alahärmä, före centrum sväng till höger efter Kuoppalavägen. Ni
som har GPS kör efter Hunurintie 149.

Välkommen på festival, ät god mat vid en insjö och njuta av naturen, lyssna
på dragspelsmusik. **Arr: BB-Teamet**

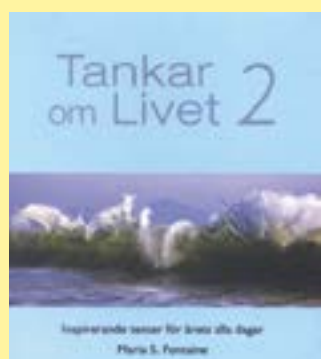

**Ande & Liv konferens 1-3.8 på SÖFF Yttermark
med Linda Berling från Sverige
Syréns bokhandel finns med lördag 10-21**

Inspirerande texter för årets 365 dagar. Tankar om Livet beskrivs av läsare som insiktsfull, träffande, tankeväckande, berörande, beröendeframkallande, ovärderlig..

18,90€

Inspirerande texter för årets 365 dagar. Tankar om Livet är ett bibliotek fyllt av insiktsfulla ordspråk, förnuftiga råd och medryckande slogans som kan vara precis vad du behöver för att göra det mesta möjliga av varje dag.

19,80€

Ta vara på det goda i livet!

inb. 60 s. **12€**

Lycka är att finnas till.

inb. 60 s. **12€**

SOMMARKORT PAKET 50 st. á 15€

Landskap, blommor, barn, djur, tankvärda ord, Grattis, bibelspråk både med och utan text.

Sänd in din beställning till **Sven-Erik Syrén's förlag, Norrfjärdsvägen 44, 66640 Maxmo tfn. 06-345 0190, 050-301 6598, sven-erik.s@hotmail.com**

Namn: _____

Adress: _____

Tel: _____

Postförskottsavgift tillkommer

Kulspetspennor

- Blott en dag ett ögonblick i sänder
- Var dag är en sällsam gåva

Vid köp av 10 stycken får du 3 stycken på köpet.

Pris 1,00€/st

Boken innehåller: Reginas barndom och uppväxttid. Ny dag, nytt hopp, ny glädje. Sorgen och glädjen de vandra tillsammans. Vi skall gå hand i hand genom livet.

72 s. 15,00€

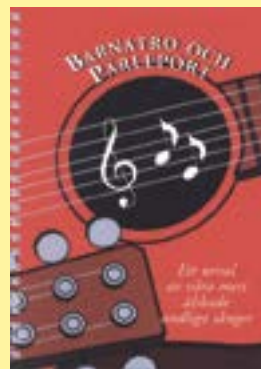
Bok nyhet! ESTLAND I MITT HJÄRTA

ESTLAND I MITT HJÄRTA, är titeln på Regina Sjöbloms bok. Hon är bosatt i Västanfjärd i Åbolands skärgård med sin familj. En sällskapsresa för en grupp resenärer från Västanfjärd blev starten till ett omfattande missionarbete i Estland. Man kan inte förstå annat än att Gud stått bakom allt det som Ni fått utföra.

I Reginas hjärta började kärlekens eld brinna när hon såg nöden och fattigdomen som fanns där. Hon ville ställa upp och hjälpa människors behov. Hon var med och startade en förening vars namn är Hjälptill Estland. Sträck ut en hand och finn en hand i din. Så gjorde jag och fann en hand i min. Sträck ut din hand och bygg en mänsklig bro. Vi bygger från land till land.

STRÄCK UT DIN HAND. **80 s. 15,00€**

Barnatro och Pärleport

117 sånger av våra mest älskade andliga sånger. Bl.a Blott en dag, Barnatro, Det urgamla kors, Gud i naturen

**Spiralpärm
Pris 15,00€**

"Krickitt, vem är din make?" Krickitt tittade på mig igen och sedan tillbaka på terapeuten. Jag var helt övertygad om att alla kunde höra mitt hjärta bulta medan jag väntade i tyst desperation på att min fru skulle svara. "Jag är inte gift." Nej! Snälla, Gud!

171 sidor

Norm. pris 20,00€ **NU 10,00€**

Steg för steg vid källan, är titeln på Regina Sjöbloms bok. Hon skriver med värme och kärlek och önskar att kunna vara till hjälp för någon medmänniska liknande situationer. Därför min vän läs boken och bli berörd av dess budskap

Boken innehåller änglar- finns dom, kallelsetid, prövotid, förbön, och helande, m.fl.

80 s. 15,00€

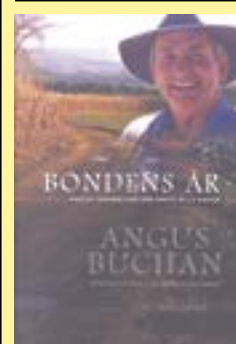
Max har funderat mycket över framtiden och han har sina drömmar om vad han vill bli. Man ska våga drömma, har Emma uppmuntrat honom. I drömmarna föds framtiden. Nu vet han, och han säger det till sin egen spegelbild: Du behövs!... Hör du det... du behövs!

Norm. pris 20,00€ **NU 10,00€**
134 s.

Bakom det evigt vackra är en omskakade ögonvittneskildring om några familjer på det indiska samhällets botten. Boken är en ypperlig berättarkonst där detaljerna gång på gång överrumplar och skapar en skrämmande, brutal, vacker och hoppfull historia om slumlivets förutsättningar och villkor.

Norm. pris 28,50€ inb 262 s. **NU 15,00€**

Att bedriva jordbruk är ofta en kamp, inte minst när man får brottas med vädrets oförutsägbarhet. Buchan har många gånger fått vara med om Guds ingripande. Han har sett vindarna vända när brand hotat förstöra hans gård. Han har fått rekordskördar när omgivningen varnat för torka och konkurs

Norm. pris 28,90€ inb. 383 s. **NU 15,00€**

Låt oss vara starka tillsammans, låt oss vara svaga tillsammans, låt oss vara tillsammans.

inb. 60 s. **12€**

Billiga CD skivor, endast 2€/st.

- Endast kärleken segrar, 12 sånger. Gun Korsbäck
- Jag har hört om ett land 13 sånger. Helge Forsman
- Gud i dina händer 15 sånger. Jan-Erik Nyholm
- Var dag ifrån Dig 14 sånger. Helge Forsman
- Min barndoms aftonbön 12 sånger. Sven-Erik Syrén